

Motion till riksdagen 2019/20:573

av **Robert Halef (KD)**

Folkmordet 1915 bör belysas i skolmaterial och skrivas in i läroplanen

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att folkmordet 1915 ska belysas i skolmaterial och skrivas in i läroplanen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under det osmanska rikets sönderfall 1915–1918 mördades över 1,5 miljoner kristna invånare, däribland syrianer, armenier, assyrier, kaldéer och pontiska greker, i nuvarande Turkiet. Målet var att skapa ett homogent land etniskt, med ett språk och islam som religion. I denna vision fanns inte längre plats för landets ursprungsbefolkning.

Ett systematiskt planerat och genomfört folkmord på kristna invånare blev ett faktum. Genom deportationer, dödsmarscher och rena massavrättningar blev hela byar och områden rensade på sin kristna befolkning. Cirka 70 % av den syrianska befolkningen dödades och flera tusenåriga religiösa och kulturhistoriska byggnader förstördes.

Förutom vittnesmål från överlevare finns en rad dokument som beskriver vad som hände. Utifrån dessa dokument går det att konstatera att ett folkmord har begåtts. Följande titlar är ett axplock av dokumentärer som visar på att det var ett folkmord som ägde rum 1915, även kallat svärdets år (Seyfo på syrianska):

- Svärdets År, Bertil Bengtson
- The History of Armenian Genocide, Vahakn N. Dadrian
- Det glömda folkmordet av Sebastien de Courtios, Svante Lundgren, historieprofessor Taner Akcan samt historieprofessor Dawid Gaunt.

I dag finns inte många ögonvittnen till händelserna kvar i livet, men väl generationer av människor som under sin uppväxt berörts av det fasansfulla öde som deras släktingar gick till mötes. I Sverige bor i dag cirka 150 000–200 000 barnbarn och ättlingar till

folkmordsoffren. De önskar upprättelse och ett erkännande av regeringen, och att regeringen verkar för internationellt erkännande av folkmordet. Utöver detta bör folkmordet 1915 vara en del av studiematerialet i skolan.

Dåvarande utrikesminister Margot Wallström sade under sitt besök i Södertälje 2018 följande till ättlingar av folkmordet:

”Vi måste – i dag – vidta en lång rad åtgärder – till exempel att vi ger Forum för levande historia i uppdrag att göra en vandringsutställning om folkmordet år 1915.” (SVT Södertälje, 2018)

Dåvarande utrikesministern presenterade även andra initiativ, som utbildningsmaterial i ämnet till landets skolor och en konferens om folkmordskonventionen. När nu ett år har gått kan man konstatera att regeringen hittills inte har uppfyllt ett enda av löftena.

Det är viktigt att vi inte glömmer de grymma folkmord som har begåtts i historien. Vi får inte heller glömma att Hitler blev inspirerad av den systematiska planeringen, genomförandet och brutaliteten av massakrerna 1915. Före invasionen i Polen sade han: ”Trots allt, vem kommer idag ihåg utrotningen av armenierna?”

Därför bör det vara självklart att även 1900-talets första folkmord blir del av skolmaterialet och skrivs in i skolans läroplan. Detta för att påminnas, förhindra och förebygga så att inte andra medmänniskor utsätts för folkrättsbrott, brott mot mänskligheten och folkmord. Att blunda för och inte reagera mot orättvisor, intolerans, diskriminering och förföljelse är att legitimera. Genom att hålla minnena och historien vid liv ser vi gemensamt till att det aldrig får ske igen.

Robert Halef (KD)